

Obowiązek podatkowy i obowiązki podatników

Obowiązek podatkowy powstaje:

1. przy nabyciu w drodze dziedziczenia - z chwilą przyjęcia spadku,
2. przy nabyciu w drodze zapisu zwykłego lub dalszego zapisu - z chwilą wykonania zapisu,
3. przy nabyciu z polecenia testamentowego - z chwilą wykonania tego polecenia,
4. przy nabyciu w drodze zapisu windykacyjnego - z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, postanowienia częściowego stwierdzającego nabycie przedmiotu zapisu windykacyjnego, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia lub wydania europejskiego poświadczenia spadkowego,
5. przy nabyciu tytułem zachowku - z chwilą zaspokojenia roszczenia,
6. przy nabyciu praw do wkładów oszczędnościowych na podstawie dyspozycji wkładem na wypadek śmierci - z chwilą śmierci wkładcy,
7. przy nabyciu jednostek uczestnictwa na podstawie dyspozycji uczestnika funduszu inwestycyjnego otwartego albo specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego na wypadek jego śmierci - z chwilą śmierci uczestnika funduszu inwestycyjnego,
8. przy nabyciu w drodze darowizny - z chwilą złożenia przez darczyńcę oświadczenia w formie aktu notarialnego, a w razie zawarcia umowy bez zachowania przewidzianej formy - z chwilą spełnienia przyrzczonego świadczenia. Jeżeli ze względu na przedmiot darowizny przepisy wymagają szczególnej formy dla oświadczeń obu stron, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą złożenia takich oświadczeń,
9. przy nabyciu z polecenia darczyńcy - z chwilą wykonania polecenia,
10. przy nabyciu w drodze zasiedzenia - z chwilą uprawomocnienia się postanowienia sądu stwierdzającego zasiedzenie,
11. przy nabyciu w drodze nieodpłatnego zniesienia współwłasności - z chwilą zawarcia umowy albo ugody lub uprawomocnienia się orzeczenia sądu, jeżeli ich skutkiem jest nieodpłatne zniesienie współwłasności,
12. przy nabyciu w drodze nieodpłatnej służebności, renty oraz użytkowania - z chwilą ustanowienia tych praw.

Jeżeli nabycie następuje w częściach, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą nabycia poszczególnych części.

Jeżeli nabycie niezgłoszone do opodatkowania stwierdzono następnie pismem, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą sporządzenia pisma. Jeżeli pismem takim jest orzeczenie sądu, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia. W przypadku gdy nabycie nie zostało zgłoszone do opodatkowania, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą powołania się przez podatnika przed organem podatkowym na fakt nabycia [\[1\]](#).

Obowiązki podatników

Podatnicy składają zeznanie podatkowe o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych (SD-3) lub wspólne zeznanie podatkowe (SD-3 wraz z informacjami o pozostałych podatnikach SD-3/A). [2] Nie składa się zeznania, gdy podatek pobrał notariusz.

Zeznanie należy złożyć w ciągu miesiąca od powstania obowiązku podatkowego.

Do zeznania podatnik dołącza dokumenty, które wpływają na określenie podstawy opodatkowania, które potwierdzają:

1. nabycie rzeczy i praw majątkowych - w szczególności mogą to być: orzeczenie sądu, testament, umowa, ugoda, zaświadczenie z banku o nabyciu praw do wkładu oszczędnościowego na podstawie dyspozycji wkladcy lub zaświadczenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych o nabyciu jednostek uczestnictwa na podstawie dyspozycji uczestnika funduszu inwestycyjnego otwartego albo specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego na wypadek jego śmierci,
2. posiadanie przez zbywcę tytułu prawnego do rzeczy i praw majątkowych wymienionych w zeznaniu, w szczególności: wypis z księgi wieczystej, umowę sprzedaży, zaświadczenie spółdzielni mieszkaniowej,
3. istnienie długów i ciężarów, które obciążają nabyte rzeczy i prawa majątkowe, a przy nabyciu w drodze zasiedzenia - poniesienie nakładów podczas biegu zasiedzenia. W szczególności: faktury dot. kosztów ostatniej choroby oraz pogrzebu spadkodawcy, wypis z księgi wieczystej, który potwierdza obciążenie nieruchomości hipoteką, zaświadczenie spółdzielni mieszkaniowej, które potwierdza istnienie długów związanych ze spółdzielczymi prawami do lokali, zaświadczenie o zastawie sądowym, faktury, które dokumentują poniesienie nakładów podczas biegu zasiedzenia.

Przypisy

[1] art. 6 ust. 4 ustawy o podatku od spadków i darowizn,

[2] szczegółowe zasady dot. składania zeznań podatkowych, w tym wspólnego zeznania podatkowego (SD-3 wraz z informacjami o pozostałych podatnikach SD-3/A), określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie zeznania podatkowego składanego przez podatników podatku od spadków i darowizn (Dz. U. poz. 2068),